

Inhoud

Deel I Ervaringen uit de praktijk

Hoofdstuk 1 Inleiding: wat werkt?	15
Deel I Ervaringen uit de praktijk	18
Deel II Reflecties op de praktijk	19
Deel III Het leefklimaat op de groep	20
Vragen voor verdieping	23
Literatuur	23
Hoofdstuk 2 Leefklimaat in de gesloten jeugdzorg: behandeling, herstel en leren	24
Inleiding	24
Opvoeden en behandelen in een orthopedagogisch leefklimaat	25
Wat is een leer-, leef- en behandelklimaat?	27
Vier elementen van een behandelklimaat	27
Medewerkers en organisatie	33
Maatschappij (buiten)	35
Onderzoek	35
Literatuur	36
Hoofdstuk 3 Interview met Patrick	42
Ervaringen met jeugdzorg	42
Kindertehuis	43
Tehuizen stellen niks voor	44
Welkom in de gevangenis	45
Verblijf in de gevangenis	47
Persoonlijk dieptepunt	50
Eindelijk naar een internaat	51
De scholen intern gaan helemaal nergens over	55

Ik leef met mijn verleden	57
Vragen voor verdieping	58
Hoofdstuk 4 Interview met Souad	59
Ervaringen met jeugdzorg	59
Hulpverlening aan huis	60
In de jeugdgevangenis zat alles door elkaar	60
JeugdzorgPlus	62
Begeleide kamerbewoning	69
Later wil ik in de hulpverlening werken	70
Vragen voor verdieping	72
Hoofdstuk 5 Een dag uit het leven van de pedagogisch medewerker	73
YOUTURN	78
EQUIP	80
Veiligheid	85
Van binnen naar buiten	91
Vragen voor verdieping	93
Hoofdstuk 6 Een dag uit het leven van een GW in een JJI	94
Vragen voor verdieping	106
Hoofdstuk 7 Terugblikken en vooruitkijken: over leefklimaat en de rol van de pedagogisch medewerker	107
Visie op het delict	111
Vormgeving van het leefklimaat	112
Hoe werkt dit in de praktijk?	118
Nog even dit...	120
Het team	122
Conclusie	123
Vragen voor verdieping	124
Literatuur	124

Deel II Reflecties op de praktijk

Hoofdstuk 8 Gesloten jeugdinrichtingen en hun ideologische drijfveren	127
Vraagstuk van orde in de inrichting	130
Vragen voor verdieping	143
Literatuur	144
Hoofdstuk 9 Strategische interacties op de leefgroep	146
YOUTURN, de professionalisering van de groepsleiders in de JJI's	147
Omgeving als veroorzaker van gedrag	148
De justitiële jeugdinrichting als veroorzaker gedrag	149
Strategische interactie	151
Kanttekeningen bij de basismethodiek	153
Vragen voor verdieping	155
Literatuur	155
Hoofdstuk 10 Garry	156
7 januari 2010	158
13 januari 2010	160
Reflectie op de casus Garry	167
Vragen voor verdieping	168
Literatuur	168

Deel III Het leefklimaat op de groep

Hoofdstuk 11 Leefklimaat en behandelmilieu	171
Kenmerken van de jongeren	172
LVB	176
Problemen rond de geboorte	177
De opvoeding	178
In de steek gelaten door ouders	178

De school	179
De straat	180
Het behandelmilieu	182
Behandeling LVB-jongeren	188
Maatwerk	189
Praktische tips voor een pedagogisch behandelmilieu	190
Vragen voor verdieping	195
Literatuur	195
Hoofdstuk 12 Praktische tips voor werken in een gesloten leefgroep	197
Professioneel handelen naar de jongeren	199
Onderling	202
Samenvatting	205
Vragen voor verdieping	205
Hoofdstuk 13 De invloed van responsiviteit op behandelmotivatie	206
Inleiding	206
Behandelmotivatie	207
Responsiviteit van de groepsleiding	208
Het transactionele model	213
Conclusie	215
Literatuur	217
Hoofdstuk 14 Minder bang en boos: gesloten behandeling van jongeren met een licht verstandelijke beperking	221
Kenmerken licht verstandelijke beperking	222
Leefklimaat op de groep	227
Behandeling in de JJI	229
Vragen voor verdieping	233
Literatuur	233

Hoofdstuk 15 Drang en dwang: het leefklimaat op de groep als transactionele processen	235
Transactionele processen tussen pedagogisch medewerkers en jongeren	236
Jongeren onderling	245
Vragen voor verdieping	249
Literatuur	249
Hoofdstuk 16 Het leefklimaat en professionals binnen Forensisch Centrum Teylingereind	250
Teylingereind: waar mensen wonen en werken	251
Een balans tussen structuur, cultuur en leiderschap	252
Het leefklimaat: visie op samenleven binnen de inrichting	254
De professionals als opvoeder	256
De jongeren als bewoners	259
Samenvatting	262
Hoofdstuk 17 De training TOP-pm'ers: naar een excellent leefklimaat binnen F.C. Teylingereind	264
De training als interventie	265
Inhoud van de training	265
Operationeel leiderschap	268
Zelfreflectie	269
Structuur van de training	270
Interactie top-down versus down-up: verbindingen in een positief leefklimaat	270
Resultaten: onderzoeksresultaten van de training	271
Samenvatting	272
Vragen voor verdieping	273
Literatuur	274

Hoofdstuk 18 Pedagogisch handelen in de residentiële zorg	275
Visie op opvoeden nodig	276
Voorwaarde voor effectief hulpverleners	277
Onderzoek toont belang goed klimaat	278
Uitgangspunten voor een goed pedagogisch klimaat	279
Betekenis van de pedagogische uitgangspunten	286
Vragen voor verdieping	286
Literatuur	287
Hoofdstuk 19 Het werkklimaat van medewerkers in de gesloten jeugdzorg	288
Inleiding	288
Living Group Work Climate Instrument	290
Het werkklimaat	291
Toepassing Living Group Work Climate Instrument	296
Conclusie	299
Literatuur	300
Hoofdstuk 20 Als team sta je sterk	304
De leefgroep als sociaal systeem	305
Het leefklimaat	307
Oplossingen volgens de groepsleiding zelf	309
‘De toekomst is aan de teams’	310
Vragen voor verdieping	311
Literatuur	311
Hoofdstuk 21 Meester en hulpverlener: ‘geef die leerlingen nooit op’	313
Praktijkvoorbeeld: Een ontwikkelingsperspectief schetsen	318
Literatuur	322
Hoofdstuk 22 Nazorg	323
Achtergronden	324
Nazorg	325

Work-Wise, netwerkberaad en trajectberaad	329
Bureau Jeugdzorg: de jeugdbescherming en de jeugdreclassering	331
Conclusie en discussie	332
Ten slotte	334
Vragen voor verdieping	334
Discussiestellingen	336
Literatuur	336
Hoofdstuk 23 Wat werkt in de gesloten residentiële jeugdzorg?	338
Forensische orthopedagogiek en het recht van de zwakste	339
Het belang van methodisch werken	341
Het belang van evidence-based interventies en experimenteel onderzoek	347
Het maatschappelijk belang van de forensische orthopedagogiek als interventiewetenschap	356
Conclusie	357
Vragen voor verdieping	359
Literatuur	359
Over de redactie	366